

Seat No. _____

HV-19011002020202

M. A. (Sem.-II) (WEF-2019) Examination

May - 2023

Sanskrit : ECT-02

(Vedantasastra : Sankarhashya on Brahmsutra - 1.11.4)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

- १ नीचेनामांथी कोरुपशु भे गद्यभंडोनी आवश्यक नोध साथे अनुवाद करो : १४
- 1 Translate any two of the following passages with necessary notes. 14
- (१) अतः शब्दो हेत्वर्थः । यस्माद्धेद एवाग्निहोत्रादीना श्रेयःसाधना-नामनित्यफलता दर्शयति - 'तद्यथेह कर्मचितो लोकः क्षीयत एवमेवामुत्रपुण्यचितो लोकः क्षीयते' इत्यादिः । तथा ब्रह्मविज्ञानादपि परं पुरुषार्थं दर्शयति - 'ब्रह्मविदानोति परम' इत्यादिः तस्माद्यथोक्त साधनसंपत्यनन्तरं ब्रह्मजिज्ञासा कर्तव्या ।
- (२) न यथोक्त विशेषणस्य जगतो यथोक्तविशेषणमीश्वरं मुक्त्वान्यतः प्रधानादचेतनादणुभ्योऽभावात्संसारिणो वा उत्पत्त्यादि संभावयितुं शक्यम् । न च स्वभावतः विशिष्टदेशकालनिमित्तान मिहोपादानात् । एतदेवानुमानं संसारिव्यतिरिक्तेश्वरास्तित्वादिसाधनं मन्यत द्ज्वरकारणिनः । नन्विहापि तदेवोपन्यस्तं जन्मादिसूत्रे । न, वेदान्तवाक्यकुसुमग्रथनार्थत्वात्सूत्राणाम् ।
- (३) किमु वक्तव्यमनेकशाखाभि भेदभिन्नस्य देवतिर्यङ्मनुष्यवर्णाश्रमादि प्रविभानहेतोः ऋग्वेदाद्याख्यस्य सर्वज्ञानाकरस्याप्रयत्नेनैव लीलाग्यायेन पुरुषनिः श्वासवद्यस्मान्महतो भूताद्योनेः संभवः 'अस्य महतो भूतस्यनिःश्वसितमेतद्यऋग्वेदः' इत्यादि श्रुतेः । तस्य महतो भूतस्य निरतिशयं सर्वज्ञत्वं सर्वशक्तिमत्त्वं चेति । अथवा यथोक्तऋग्वेदादि शास्त्रं योनि कारणं प्रमाणमस्य ब्रह्मणो यथावरस्वरूपाधिगमे । शास्त्रादेव प्रमाणाज्जगतो जन्मादिकारणं ब्रह्माधिगम्यत् इत्यभिप्रायः ।
- (४) न क्वचिदपि वेदवाक्यानां विधिसस्पर्शमन्तरेणार्थवत्ता दृष्टोपपन्नावा । न च परिनिष्ठिते वस्तुस्वरूपे विधि संभवति, क्रियाविषयत्वाद्विधेः । तस्मात्कर्मापेक्षितकर्तृस्वरूपदेवतादिप्रकाशनेन क्रियाविधिः शेषत्वं वेदान्तानाम् । अथ प्रकरणान्तरभयान्नैतदभ्युपगम्यते, तथापिस्ववाक्यगतोपासनादिकर्म परत्वम् । तस्मान्न ब्रह्मणः शास्त्रयोनित्वम् । इति प्राप्ते उच्यते ।

- २ नीयेनामांथी कोरुपुशु डे पर पूरुवापर संदरुब आपी सडुशुवु : १ॡ
- 2 Explain with reference to the context any **two** of the following : 14
- (१) एव डुरहुवु वलडुरतलडनुनल युकुतलवलकुतदलडलससडलशुरडलः सनुतः ।
- (२) सुवडलवतु वलषडवलषडलणुनुदुरलडलणल, न डुरहुवलषडलणल ।
- (३) शलसुतुरसुडु डुनलः शलसुतुरडुनलः तसुडु डलवः शलसुतुरडुनलतुवु, तसुडलतु शलसुतुरडुनलतुवलतु ।
- (ॡ) डुरहुडलतुडुतुवलडुनलनु वलशलषुतुकुरलडलडुगनलडलतुतडु ।
- ३ वेदुतु शलसुतुरडुलं शंकुरलरुडुनुनल डुरदुन पर सवलसुतुर नुुध लडुु. १ॡ
- 3 Write a detailed note on contribution of शंकुरलरुडुनुः to the वेदलनुतशलसुतुरडु । 14
- अथवल / OR**
- ३ शंकुरलरुडुनुनल शुवन वलषडुक वलसुतुरत सडुडुकुषल कुरु. १ॡ
- 3 Criticize deeply about the life of शंकुरलरुडुनुः 14
- ॡ वेदुतु दरुशननुनल डुडुडु आरुडुनुनल दुरुशलनुक डुतु दरुशलवु. १ॡ
- 4 Write Philosophical ideas of main Acharyas of Vedant Darshan. 14
- अथवल / OR**
- ॡ डुरहुसुतुरडुलं डुतुःसुतुरलनुनल सुथलन अने डुदुतुवनुनी डुडुडु कुरु. १ॡ
- 4 Discuss the Place and Importance of Chatusutri in area of Brahmsutra. 14
- ॡ नीयेनामांथी कोरुपुशु डे वलशु नुुध लडुु : १ॡ
- 5 Write notes on any **two** of the following : 14
- (१) सलधनकतुषुतुडुडु ।
- (२) षडुडुडुडुवलकलरलः ।
- (३) सडनुवडुडुधलकुरणडु ।
- (ॡ) अधुडुडुसडुडुडुडु ।